

Ženy se v právnických povoláních začaly ve většině evropských států – pomineme-li středověké výjimky – prosazovat až od počátku 20. století. Z evropského srovnání lze uvést, že již před první světovou válkou působily advokátky ve Švédsku (1898) a ve Francii (1900), v ostatních zemích většinou ženy do advokacie vstoupily až v meziválečném období, resp. v počátku 20. let 20. století. Obdobně tomu bylo i v českých zemích resp. v Československu. Boj o otevření právní fakulty Karlo-Ferdinandovy univerzity trval ženám poměrně dlouho, uvážíme-li, že filozofii mohly studovat v bývalém Rakousku-Uhersku již od roku 1898. Teprve v nově vzniklé ČSR byl tento dlouholetý požadavek žen splněn. Ženám bylo umožněno se stát řádnými posluchačkami Právní fakulty Karlo-Ferdinandovy univerzity usnesením profesorského sboru ze dne 8.11.1918, posléze též Masarykova, Komenského i německá univerzita otevřely své právní fakulty ženám za stejných podmínek jako mužům. Již v roce 1922 byla na UK promována první žena Anděla Kozáková-Jírová, doktorem veškerých práv. Anděla Kozáková se posléze stala první notářkou. Do konce roku 1927 pak promovalo celkem 92 právniček, z toho 70 na Univerzitě Karlově, 10 na Univerzitě Masarykově, 3 na Univerzitě Komenského a 9 na univerzitě německé. Jednou z překážek, které bránily následnému plnému praktickému uplatnění absolventek vysokých škol, byly přetrvávající sociální stereotypy ve společnosti. Jen málokdo si dovedl představit ženu v roli soudkyně, advokátky nebo notářky. Společnost neměla pro tyto role žádný předobraz v minulosti a neuměla si je ztotožnit se žádnou z tradičních ženských rolí. Proto se právničky a nejenom ony setkávaly při hledání zaměstnání se značnými potížemi. Právě právničky se však záhy postavily do čela organizovaných snah o zrovnoprávnění žen s muži v přístupu do intelektuálních povolání. O tom, jak obtížný to byl boj svědčí i výsledky úsilí právniček o uplatnění ve státní a veřejné správě, kde se do konce roku 1925 nepodařilo žádné z nich získat stálé místo v právnickém povolání. Práce mapuje přehled o možnostech žen při získávání právního vzdělání nejenom na českém území, ale i v zahraničí a poskytuje přehled uplatnění žen – právniček v právní praxi, tzn. v soudnictví, advokacii a notářství v letech 1918-1938. V práci jsou také uvedeny medailonky vybraných právniček.